

Tekst poniższy został przetłumaczony z oryginału udostępnianego na portalu *Council of Social Work Education* (<http://www.cswe.org/File.aspx?id=60880>, dostęp 23.01.2013) w ramach zajęć konwersatorium *Praca socjalna w międzynarodowej perspektywie*, przez studentki III roku pracy socjalnej w IPSiR UW Katarzynę Ambroziewicz, Magdalenę Ballner, Darię Gujską, Olę Kardacz, Dorotę Kosińską, Katarzynę Leć, Gabrielę Samul, Anetę Wiszniewską, Ewelinę Żołądek oraz Barbarę Kamińską, Katarzynę Pniewską, Adriannę Rzeplińską i Martę Zenio, które częściowe tłumaczenia swoje i koleżanek scalały, a finalnie zredagowany przez prof. Jerzego Szmagałskiego.

## GLOBALNA AGENDA

### zaangażowania i działania dla pracy socjalnej i rozwoju społecznego

Marzec 2012

## NASZE ZOBOWIĄZANIA

Jako pracownicy socjalni, pedagodzy i praktycy rozwoju społecznego, doświadczamy codziennie realiów wyzwań osobistych, socjalnych i występujących w społecznościach. Jesteśmy przekonani, że teraz jest czas, aby pracować razem, na wszystkich poziomach, dla zmiany, dla sprawiedliwości społecznej, i dla uniwersalnej realizacji ludzkich praw, w oparciu o bogactwo społecznych inicjatyw i ruchów społecznych. My, Międzynarodowa Federacja Pracowników Socjalnych (*International Federation of Social Workers*), Międzynarodowe Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej (*International Association of Schools of Social Work*) i Międzynarodowa Rada Pomocy Społecznej (*International Council of Social Welfare*), uznajemy, że przeszłe i obecne łady polityczne, ekonomiczne, kulturowe i społeczne, kształtowane w określonych kontekstach, skutkują nierównymi konsekwencjami dla globalnych, narodowych oraz lokalnych społeczności i wywierają negatywne wpływy na życie ludzi. Stwierdzamy szczególnie, że:

- pełny zakres praw człowieka jest dostępny tylko dla mniejszości światowej populacji;
- niesprawiedliwe i źle uregulowane systemy ekonomiczne, napędzane przez nieodpowiedzialne siły rynku, razem z niezgodnością z międzynarodowymi standardami warunków pracy i brakiem społecznej odpowiedzialności korporacji, zniszczyły zdrowie i samopoczucie ludzi i społeczności, powodując biedę i narastające nierówności<sup>1</sup>;
- kulturowa różnorodność i prawo do wyrażania siebie ułatwia bardziej satysfakcjonującą intelektualną, emocjonalną, moralną i duchową egzystencję<sup>2</sup>, ale te prawa są w niebezpieczeństwie z powodu tych aspektów globalizacji, które standaryzują i marginalizują ludzi, ze szczególnie szkodliwymi konsekwencjami dla rdzennej ludności<sup>3</sup>;
- ludzie żyją w społecznościach i dobrze się rozwijają w kontekście wspierających relacji, ale zostały one naruszone przez dominujące siły ekonomiczne, polityczne i społeczne;
- zdrowie ludzi i ich dobrostan cierpi z powodu nierówności i nie zrównoważonych środowisk wynikających ze zmianą klimatu, zanieczyszczeń, wojen, klęskami żywiołowymi i przemocą, wobec których międzynarodowe reakcje są nieadekwatne.

W związku z tym czujemy się zmuszeni do opowiedzenia się za nowym porządkiem świata w którym rzeczywistością stanie się poszanowanie praw człowieka i jego godności oraz zmiany struktura relacji międzyludzkich.<sup>4</sup>

## **Dlatego też:**

Angażujemy się do wspomagania, oddziaływania i wzmacniania struktur i systemów, które przeciwstawiają się przypadkom opresji i nierówności u ich korzeni. Angażujemy się z pełnym oddaniem, bezzwłocznie do wspólnej pracy z ludźmi korzystającymi z naszych usług i z innymi, którzy podzielają nasze cele i aspiracje do tworzenia bardziej sprawiedliwego i uczciwego świata, który z dumą pozostawimy przyszłym pokoleniom.

Dla osiągnięcia naszych celów ustaliliśmy następujące priorytety

Mamy zamiar w latach 2012-2016 skoncentrować nasze wysiłki na:

- promowaniu społecznych i ekonomicznych równości
- promowaniu godności i wartości człowieka
- pracy na rzecz zrównoważonego środowiska życia człowieka
- wzmacnianiu uznania dla ważności stosunków międzyludzkich.

Zobowiązania te są kierowane przez i zgodne z naszymi stanowiskami zawartymi w definicji pracy socjalnej<sup>5</sup> i w jej zasadach etycznych<sup>6</sup>.

## **NASZE ORGANIZACJE**

Globalna Agenda jest produktem trzyletniej wspólnej inicjatywy podjętej przez trzy międzynarodowe organizacje reprezentujące praktykę pracy socjalnej, edukację pracy socjalnej i rozwój społeczny. Te trzy międzynarodowe ugrupowania zostały założone w 1928 r., a od wielu dekad posiadają formalny status konsultacyjny przy Komisji Gospodarczo-Społecznej Narodów Zjednoczonych i związanych z nią agencji.

Międzynarodowa Federacja Pracowników Socjalnych jest globalną federacją krajowych organizacji pracy socjalnej w 90 krajach reprezentujących ponad 750 tys. pracowników socjalnych.<sup>7</sup>

Międzynarodowe Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej jest międzynarodową wspólnotą szkół i wychowawców w pracy socjalnej, promujących jakość kształcenia, szkolenia i badań nad teorią i praktyką pracy socjalnej, administrowaniem pomocą społeczną, i formułowaniem polityk społecznych. Stowarzyszenie wypowiada się w imieniu 2 tys. szkół pracy socjalnej i 500 tys. studentów.<sup>8</sup>

Międzynarodowa Rada Pomocy Społecznej jest globalną, pozarządową organizacją, która reprezentuje dziesiątki tysięcy organizacji z całego świata aktywnie zaangażowanych w programy promujące pomoc społeczną, rozwój społeczny i sprawiedliwość społeczną.<sup>9</sup>

Przygotowując Globalną Agendę odbyliśmy konsultacje z pracownikami socjalnymi, nauczycielami pracy socjalnej i praktykami rozwoju społecznego. W 2010 roku na połączonej konferencji w Hong Kongu, Globalna Agenda otrzymała ogromne poparcie od około 3 tys. delegatów. Konsultacje zakończyły się następującymi zobowiązaniami do działania.

## **NASZA ROLA W PROMOCJI RÓWNOŚCI SOCJALNYCH I EKONOMICZNYCH**

### **ONZ i inne międzynarodowe organizacje**

Zobowiązujemy się do wspierania, inspirowania i promowania globalnych inicjatyw nastawionych na osiągnięcie równości socjalnej i ekonomicznej. Dokonamy tego wykorzystując i wzmacniając nasze ustanowione relacje z systemem Narodów Zjednoczonych i innymi

międzynarodowymi organizacjami. Będziemy wspierali Milenijne Cele Rozwoju (*The Millenium Development Goals*). Naszym głównym celem jest przygotowanie do agendy rozwoju po 2015 r<sup>10</sup>, która obejmuje, na przykład, inicjatywę elementarnego zabezpieczenia społecznego (*the social protection floor initiative*)<sup>11</sup>, godną pracę i międzynarodowe standardy pracy<sup>12</sup> oraz inicjatywę Światowej Organizacji Zdrowia w sprawie socjalnych determinant zdrowia<sup>13</sup> i edukacji dla wszystkich.<sup>14</sup>

Będziemy dążyli wraz z innymi partnerami do zorientowanej na ludzi ekonomii, regulowanej by chronić i promować socjalną sprawiedliwość, prawa człowieka i zrównoważony rozwój bezpieczny dla środowiska.

### **Spoleczności i inni partnerzy**

Będziemy wspierali przez naszą współpracę wszystkich działających na rzecz rozwoju silnych lokalnych społeczności, który promuje zrównoważony dobrostan ogółu ich członków. Naszym głównym celem jest wzmocnienie współdziałania społeczności w ich interakcjach z rządami dla rozprzestrzenienia rozwoju społecznego i ekonomicznego.

### **Nasze organizacje**

Będziemy pracowali w naszych organizacjach na rzecz promowania standardów edukacji i praktyki pracy socjalnej i rozwoju społecznego, które umożliwią pracownikom ułatwienie w osiągnięciu celów zrównoważonego rozwoju społecznego i gospodarczego.

## **NASZA ROLA W ZAPEWNIANIU GODNOŚCI I WARTOŚCI OSOBIE**

### **ONZ i inne międzynarodowe agencje**

Dążymy do globalnego zastosowania konwencji międzynarodowych i innych instrumentów socjalnych, ekonomicznych, kulturalnych i politycznych praw dla wszystkich ludzi, w tym, wśród innych: praw dzieci<sup>15</sup>, ludzi starszych<sup>16</sup>, kobiet<sup>17</sup>, osób niepełnosprawnych<sup>18</sup>, rdzennej ludności<sup>19</sup> i do zatrzymania dyskryminacji z powodu rasy i orientacji seksualnej<sup>20</sup>.

Będziemy promowali strategie socjalne dla budowania spójnych społeczeństw i usuwania zarzewi konfliktów. Podejmujemy starania o ich pokojowe zapobieganie i rozwiązywanie oraz o przestrzeganie międzynarodowych porozumień, które mogą redukować przemoc i jej konsekwencje.<sup>21</sup>

Będziemy pracowali z naszymi partnerami na rzecz przeciwstawiania się państwowej przemocy w reakcjach na działania ludzi występujących w obronie swoich praw.

Będziemy bronili praw ludzi do przemieszczania się między państwami i w samym państwie i walczyli o prawa dostępu zalegalizowanych i niezalegalizowanych migrantów do świadczeń socjalnych.

Będziemy wspierali działania dążące do redukcji i eliminacji handlu ludźmi.<sup>22</sup>

### **Spoleczności i inni partnerzy**

Będziemy wspierali społeczności i organizacje które są zaangażowane w zapobieganiu agresywnym konfliktom między państwami i w państwach.

Będziemy wspierali akcje podejmowane przez partnerskie organizacje wzbogacające prawa wewnętrznych lub międzypaństwowych migrantów.

Będziemy partnerami z międzynarodowymi, regionalnymi i narodowymi podmiotami walczącymi z handlem ludźmi.

Będziemy partnerami międzynarodowych, regionalnych i krajowych podmiotów w promowaniu szacunku dla kulturowej odmienności.

### **Nasze organizacje**

Poprosimy członków naszych trzech organizacji o wspólną pracę dla zapewniania, by prawodawstwo i praktyka nie przeciwdziałały czy ograniczały prawa do podejmowania uzasadnionego, demokratycznego rozwoju społecznych aktywności.

Będziemy promowali szacunek do różnorodności i opowiadali się za edukacją oraz programami szkoleniowymi, które przygotowują adeptów pracy socjalnej i organizacji rozwoju społecznego do etycznych i przemyślanych interwencji<sup>23</sup>, na przykład w odniesieniu do płci kulturowej, orientacji seksualnej i kultury.

Będziemy pracowali na rzecz promowania edukacyjnych i praktycznych standardów, które przygotowują pracowników socjalnych i organizatorów rozwoju społeczności do bycia efektywnymi w dziedzinach zarządzania konfliktem, zapobiegania handlowi ludźmi i reagowania na skutki migracji.

## **NASZA ROLA W POPIERANIU ROZWOJOWO ZRÓWNOWAŻONYCH SPOŁECZNOŚCI I ROZWOJU DBAJĄCEGO O ŚRODOWISKO**

### **Organizacja Narodów Zjednoczonych i inne agencje międzynarodowe.**

Zobowiązujemy się dostosowywać nasze działania i programy do inicjatyw na rzecz rozwoju, które są zrównoważone i uwzględniają ludzkie wymiary. Będziemy wzmacniać nasze ustanowione relacje z ONZ i innymi międzynarodowymi agencjami w celu potwierdzenia naszego wsparcia dla inicjatyw mających na celu ochronę środowiska naturalnego. Nasz główny nacisk położony będzie na proces Rio +20<sup>24</sup>, Światowe Forum Urbanistyczne<sup>25</sup> i agendę rozwoju po 2015, łącznie z nastawieniem na prewencję i opanowywanie katastrof.<sup>26</sup>

### **Społeczności i inni partnerzy**

Będziemy promowali budowanie potencjału społeczności w odpowiedzi na zagrożenia środowiska oraz katastrofy spowodowane przez ludzi i naturalne (np. powódź, degradacja wody, brak bezpieczeństwa żywnościowego).

### **Nasze organizacje**

Będziemy promowali w naszych organizacjach standardy w edukacji i praktyce, by pobudzić trwałe efekty zrównoważonego rozwoju społecznego, włączając profilaktykę, reagowanie na katastrofy i ograniczanie ich skutków. Będziemy wspierali i umożliwiali badania nad rolą pracy socjalnej w odniesieniu do katastrof i zagrożeń środowiskowych.

## **NASZA ROLA W PROMOWANIU DOBROSTANU SPOŁECZNEGO POPRZEZ ZRÓWNOWAŻONE RELACJE MIĘDZYLUDZKIE**

### **Organizacja Narodów Zjednoczonych i inne podmioty międzynarodowe.**

Zobowiązujemy się do pracy z ONZ i innymi międzynarodowymi grupami do promocji znaczenia zrównoważonych, współzależnych społeczności dla osiągnięcia społecznego rozwoju i dobrostanu. Będziemy opowiadali się za metodami, które wspierają empowerment społeczności.

## **Grupa docelowa: Społeczności**

Będziemy współpracowali z innymi, na rzecz promowania silnych, włączających społeczności, które umożliwiają wszystkim ich członkom uczestnictwo i przynależność. Będziemy promowali politykę nastawioną na integrację społeczną i spójność jako sposób osiągnięcia dobrostanu ekonomicznego i socjalnego wszystkich osób, łącznie z ludźmi starszymi i osobami niepełnosprawnymi, chorymi psychicznie czy z trudnościami uczenia się.

## **Nasze organizacje**

Będziemy promowali w naszych organizacjach znaczenie redukcji izolacji społecznej oraz budowanie interakcji społecznych poprzez związki międzyludzkie, utrwalanie zasad spójności społecznej, ich kształtowanie i włączanie do wszelkich publikowanych zasad polityki oraz standardów odnoszących się do edukacji i praktyki.

## **ZAPEWNIENIE ODPOWIEDNIEGO ŚRODOWISKA DLA PRAKTYKI I EDUKACJI**

Będziemy promowali rozwój, rozpowszechnianie i wymianę wiedzy między wszystkimi społecznymi profesjami poprzez utarte i innowacyjne kanały komunikacji.

Będziemy wspierali rozwój regionalnych centrów badań nad pracą socjalną i rozwojem społecznym oraz zachęcali do badań identyfikujących środowiska pracy, które sprzyjają pozytywnym wynikom osiąganym w tych działaniach.

## **PODSUMOWANIE**

Nasze trzy organizacje zdecydowanie deklarują wprowadzenie w życie zobowiązań Agendy w zaplanowanym programie na lata 2012-2016, starając się pracować razem z innymi, którzy podzielają te zobowiązania. Ustanowimy plan wdrożeniowy wraz z monitoringiem i przeglądami ewaluacyjnymi. Będziemy dostarczali regularnych raportów o realizacji planu globalnej społeczności pracowników socjalnych, nauczycieli pracy socjalnej i praktyków społecznego rozwoju – i poza te kręgi.

## **Przypisy**

<sup>1</sup> *International Labour Organisation (ILO) Declaration on Social Justice for a Fair Globalization (2008)*

<sup>2</sup> *United Cities and Local Governments (2004) Agenda 21 for culture*

<sup>3</sup> *UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity (2001)*

<sup>4</sup> *Global Agenda for Social Work and Social Development*

<sup>5</sup> *International Definition of Social Work (w trakcie weryfikacji)*

<sup>6</sup> *Ethics in Social Work, Statement of Principles*

<sup>7</sup> [www.ifsw.org](http://www.ifsw.org)

<sup>8</sup> [www.iassw-aiets.org](http://www.iassw-aiets.org)

<sup>9</sup> [www.icsw.org](http://www.icsw.org)

<sup>10</sup> *UN General Assembly (2011) Accelerating progress towards the Millennium Development Goals -Annual report of the Secretary-General*

<sup>11</sup> Pojęcie “zabezpieczenie społeczne” jest stosowane dla określenia zabezpieczenia zapewnianego przez system pomocy społecznej w przypadku ryzyk i potrzeb socjalnych. To zabezpieczenie jest często interpretowane jako mające szerszy charakter niż ubezpieczenie społeczne (obejmując w szczególności zabezpieczenie zapewniane przez członków rodziny lub społeczności lokalnej) [www.social-protection.org](http://www.social-protection.org) [Uzupełnienie przypisu. J. Szmagański, za [www.socialprotectionfloor-gateway.org/](http://www.socialprotectionfloor-gateway.org/) : Inicjatywa elementarnego zabezpieczenia społecznego

(*Social Protection Floor, SPF*) to globalne podejście promujące zintegrowane strategie dla zapewnienia dostępu do podstawowych usług socjalnych w skali światowej, rozwijana przez organizacje współpracujące w ramach ONZ od 2009 r. w odpowiedzi na globalny kryzys ekonomiczny. Podejście to składa się z dwóch założeń: powszechnego dostępu do podstawowych usług społecznych jak leczenie, edukacja, mieszkanie, zaopatrzenie w wodę, higiena komunalna i inne usługi według standardów krajowych oraz transfery socjalne, pieniężne lub rzeczowe dla zapewnienia bezpieczeństwa finansowego i adekwatnego wyżywienia. SPF nie formułuje nowych praw, ale raczej odwołuje się do praw człowieka w rozumieniu art. 22, 25 i 26 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka z 1948 r. i Konwencji 102 Międzynarodowej Organizacji Pracy z 1955 r. dotyczącej minimalnych norm zabezpieczenia społecznego.]

<sup>12</sup> ILO (2008) *Decent work agenda*. Godna praca sprowadza się do aspiracji ludzi w ich życiu pracowniczym i obejmuje szanse pracy, która jest produktywna i zapewnia sprawiedliwy dochód, bezpieczeństwo w miejscu zatrudnienia i zabezpieczenie społeczne dla rodziny, lepsze perspektywy osobistego rozwoju i integracji społecznej, swobodę w wyrażaniu swych obaw, organizowanie się do uczestnictwa w decyzjach mających wpływ na bieg życia oraz równość szans i traktowania dla wszystkich kobiet i mężczyzn (Zob. Międzynarodowa Organizacja Pracy 2008, Deklaracja Dotycząca Sprawiedliwości Społecznej Na Rzecz Uczciwej Globalizacji)

<sup>13</sup> *World Health Organisation (WHO) (2008) Commission on Social Determinants of Health* (Komisja ds. Społecznych Nierówności w Zdrowiu). Społeczne determinanty zdrowia to warunki, w których ludzie się rodzą, dorastają, żyją, pracują i starzeją się, w tym służba zdrowia. Te warunki są kształtowane przez dystrybucję pieniędzy, władzy i zasobów na poziomach globalnym, krajowym i lokalnym, które z kolei są wyznaczane przez decyzje polityczne. Te determinanty są w znacznym stopniu odpowiedzialne za nierówności w zakresie opieki zdrowotnej, czyli niesprawiedliwe, ale możliwe do uniknięcia zróżnicowania w poziomach zdrowotności istniejące wewnątrz i pomiędzy krajami.

<sup>14</sup> *UNESCO (2000) Education for All: Meeting our Collective Commitments*

<sup>15</sup> *United Nations (1989) Convention on the Rights of the Child*

<sup>16</sup> *Global Action on Aging (2009) Toward a Human Rights Convention for Older Persons*

<sup>17</sup> *United Nations (1979) Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women*

<sup>18</sup> *United Nations (2006) Convention on the Rights of Persons with Disabilities*

<sup>19</sup> *United Nations (2007) Declaration on the Rights of Indigenous People*

<sup>20</sup> *UN Human Rights Council (2011) Human rights, sexual orientation and gender identity*

<sup>21</sup> Na przykład: *United Nations Office for Disarmament Affairs (2011), Towards an Arms Trade Treaty and United Nations (1997), Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction*

<sup>22</sup> *United Nations (2003) Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children, supplementing the United Nations Convention against Transnational Organized Crime.* Zob. też [www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/what-is-human-trafficking.html](http://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/what-is-human-trafficking.html)

<sup>23</sup> Zob. na przykład *IASSW/IFSW (2004) Global Standards For The Education And Training Of The Social Work Profession* (Tłumaczenie: *Globalne standardy edukacji i szkolenia w zakresie pracy socjalnej*, "Praca Socjalna" 3, 2005)

<sup>24</sup> *United Nations (2011) Conference on Sustainable Development (UNCSD) (Rio +20)*

<sup>25</sup> *United Nations (2011) World Urban Forum 6*

<sup>26</sup> Na przykład *United Nations DESA (2011) Settlement Planning: UN-HABITAT in disaster and conflict contexts and Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA)*